

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 2 fl. (4 coroane).
Pe o jumătate de an 1 fl. (2 coroane).
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiiu

Apare în fiecare Duminecă

INSERTATE
se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.
Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Invitare de abonament.

Cu 1 Ianuarie st. v. «Foaia Poporului» a intrat în al patrulea an al vieții sale. Ne luăm prin aceasta voce a atrage de cu vreme luarea aminte a abonaților nostri, că cu sfârșitul lui Decembrie stil vechiu, le-a încetat abonamentul pe anul trecut și îi rugăm să binevoască a grăbi cu reînnoirea lui, pentru-ca să nu fim siliți a opri trimiterea mai departe a foi.

«Foaia Poporului» apare regulat și de aci înainte, și prețul îi va rămâne același, și anume:

2 fl. pe anul întreg

1 fl. pe jumătate an.

Pe timp mai scurt, nu putem primi abonamentele, nici dela alt termin, decât dela începutul și dela mijlocul anului (1 Ianuarie și 1 Iulie st. v.)

Abonații noi, sunt rugați a-și scrie numele lor și al comunei foarte curat și ceteș, însemnând posta din urmă.

Rugăm pe toți bunii nostri spriginitori, să nu ne lipsească nici pe viitor de caldul d-lor sprigin, în schimbul căruia noi ne vom strădui a le da o foaie bună și folositoare.

Administrația
„Foi Poporului“.

FOIA.

O pagină
din istoria anului 1848—1849.

Auși o jumătate veac de atunci, lung timp pentru o viață plină de poverile și miseriile vieții, dar' scurtă pentru istorie.

Acel an pretutindenea a produs o sguđitură puternică și a mișcat din temelii viața socială, a sffrmat gardul dintre nemeș și iobagiu și a făcut ca toți cetățenii să fie asemenea... Ah! de ar fi fost acele întâmplări — și în așa fel — încă mai nainte cu 300 ori 400 de ani, unde am fi noi Români!? Atât starea spirituală, cât și materială ar fi alta, nu s'ar putea plânge nime de atâta miserie de tot felul. Dar' ce a fost a trecut și nu se mai poate reîntoarce.

La auzirea vorbeii 1848, par'că nu știu cum îți vine un fior rece prin tot trupul și te cutremuri închipuindu-ți sângele cel mult

Voința tare biruește.

Deschizând cartea trecutului aflăm scris, că străbunii nostri au trebuit să îndure foarte multe greutăți, până-ce s'au văzut așezat poporul roman pe plaiurile Romei-vechi.

Noi asemenea trebuie să obosim și lucrăm din răputeri, ca odată să putem câștiga drepturile cari ni-se cuvin în stat și totodată să ne putem asigura bunăstare materială.

Două sânt cerințele fundamentale cari pot înălța și întări un popor: știința și bunăstarea. Nu este aici locul să înșirăm pedecile numeroase, cari ne-au stat în calea noastră și care ne-au oprit dela știință și bogăție. Este destul dacă numai amintim, că multe greutăți am îndurat și grele valuri au trecut peste noi prin străbunii nostri; dar' nu ne-au frânt. Dovadă și mărturie despre tăria și trăinicia noastră sântem noi înșine, cari prin părinții nostri trecând peste greutăți, în loc de a scădea, sporim și înaintăm.

Poetul în vederea sa măreață, în geniul seu divin a zis: *România mea viitor de aur are.* Această vedenie numai așa poate lua forma vizibilă, dacă noi vom sigila sau pecetlui cu voința noastră obligațiunea sau contractul poetului, care ni-l-a pus în vedere.

Void cineva să-și ajungă un scop oare-care, mai nainte de toate trebuie să-și

întocmească mijloacele și povețele cari să-l ducă la scop. Așa, void noi să ajungem îndestulirea și fericirea noastră națională, trebuie să lucrăm și muncim din greu.

Precum își câștigă îndestulirea singuraticii oameni, prin lucru, sîrguință și păstrare, întocmai aceasta măsură se potrivește la viața neamurilor.

Nimenea și nici-odată nu creadă, că ridicarea la cultură și bunăstare a singuraticilor n'ar înălța tăria poporului din care fac parte. În proporțiunea și măsura, care se ridică cultura și bogăția singuraticilor oameni dintr'un neam, așa crește și sporește tăria națiunii.

Noi, poporul român, numai atunci vom pute birui, ca să ne arătăm cu fruntea ridicată înaintea lumii și contrariilor de luptă, când vom ave cultură și bunăstare.

Răposatul și vestitul general Molike, sub conducerea căruia oastea Țerii-Nemțești a biruit pe fălosul și mărețul Francez, — întrebat fiind cum a putut birui un popor și o oaste atât de puternică, răspunde: Învățătorii cei buni ai țerii mele sânt adevărații generali, prin cari am biruit.

χ Așa este. Poporul nostru încă trebuie să se îngrijească de învățători harnici și sîrguincioși, cari cu voință tare să se pună la lucru a deștepta și lumina tîrîrimea noastră. De altcum poate fi învățătorul cât de bun, dacă nu este spriginit

vărsat, măcelurile cele înfricoșate și perirea atîtor ființe nevinovate; dar' mai presus de toate curagiul cel mare al conducătorilor Romeni de pe acest timp.

Nici temniță, nici chinuiri, nici înspăimîntările nu i-au putut opri dela calea apucată. Ca niște eroi de povești, ni-se înfățișează înainte. Pe nefericitul „sclav al gliei“ l-a făcut să simtească dintr'odată, că și el e om, și să-și poștească drepturile suportate.

Ah! Suflați nobile! Fie-vă țărîna ușoară pe mormintele voastre. Numele vostru e eternizat înaintea neamului românesc. Să ajute pronia divină, ca să putem merge până în capăt pe calea arătată și netezită de voi.

Atunci, unii s'au luptat să scape din jugul secular, ear' alții, pentru de a ne cuprinde și mai tare. Istoria ne spune destul de curat...

Durerea Românului era mare, când vedea că trebuie să se lupte în contra fratelui seu, căci știut este, că în tabăra „kossuthistă“ erau o mulțime de Români, luați cu sila dela

vatra lor și duși să se lupte alături cu Ungurii. Vom vedea mai jos, ce ne spune un martor ocular, care era înrolat între „honvezii“ lui Kossuth.

Bătrînul Mihaiu Moldovan, econom în Măderat (cott. Arad), care a fost prins și dat de comună pentru oastea kossuthistă, ne spunea următoarele: „Eram numai de 22 ani când m'or prins, era pe vremea călcării (trieratului) și ni-or dus, că eram patru inși, la „Arad. Acolo ne-au îmbrăcat în mondurul hovezilor, ne-au dat pușca în mână și ne-au jurat să ținem cu țeara, apoi ne-au trimis în Bănat să ne batem cu Sârbii și cu Nemții. „Eram câtă frunză și earbă, tot Români, de pe Criș și de pe Murăș și de pe Câmpie până de pe la Cenad.

„Ne băteam cu Sârbii pe moarte „nu peste multă vreme, nu știu „adus în locul nostru regim „ear' pe noi ne-au dus la „Doamne! Unde ne-am „dus să scoatem pe Ne „tate, dar' unde fi pu

Ne mai spunea bătrânul, că batalioanele, cari se luptau mai amarnic cu Nemiți, erau compuse din Români din Țeara-Ungurească, sigur, și aceia prinși cu streangul.

Dreptul de alegător.

Legea electorală ungurească din 1874 (articolul XXXIII.)

Partea I.

Dreptul de alegere.

(Urmare.)

§. 13. *Ales* poate să fie ori-care alegător, care a împlinit 24 de ani ai vârstei, și a fost luat în oare-care listă de alegători și e în stare a răspunde acelei cerințe a legii, după care limba de desbateri în dietă e cea ungurească.

Insemnare. Cere adică acest paragraf ca pentru a putea fi ales, să știe vorbi ungurește, pentru-că legile noastre prescriu, că în dieta țerii numai ungurește să se urmeze desbaterile.

Și aici suntem în fața unui §. al 13-lea, tocmai care dovedește și el ce îngust e simțământul de dreptate și egalitate la stăpânitorii nostri unguri. Nu mai departe ca în Austria însași, cu care suntem legați deolaltă în dietă au drept deputații să vorbească și în alte limbi, în limbile mamelor lor, nu numai nemțește! Adevărat, că aceea ce vor vorbi în altă limbă afară de cea nemțească, nu au datorință notarii dietei să iee la protocol, și ministrii pot să nu răspundă celor vorbite, — dar' tot au drept să vorbească! E, precum vedem, încă mărginit dreptul, și ca mâne el va fi însă lărgit și mai mult, dar' la noi nu-i vorbă nici de atâta măcar. Un deputat român răposatul *Ilie Măcelariu*, pe la anii 1860, a avut îndrăzneală să înceapă a vorbi românește în dieta din Budapesta, dar' abia a rostit cuvintele: „*Onorată Casă!*...” și o furtună ca de iad s'a ridicat asupra capului lui zbierându-i — pe ungerie: „*Afară cu el!*” și l-au dat afară pe cutezătorul Român! Atâta sunt Ungurii nostri de „liberali” în asemenea cu alte țeri. Dar' încetăm; am voit numai așa pe scurt să atingem acest lucru, ca să înțeleagă cetitorii nostri, că nu tocmai un paragraf cu noroc nenorocitul 13, de care vorbim, și că pe aiurea același §. din aceeași lege, e cu mult mai liberal ca al nostru.

§. 14. Suma de dare ce se cere pentru a dovedi că ai drept de alegător, se arată cu libelul de dare, ori cu un atestat dela oficiul de dare, ori apoi prin un extras (extras și acesta) din protocolul de dare comunal (tabela B.) privitor la darea directă.

Dreptul de proprietate asupra pământului ori a casei, dacă s'ar ivi oare-care îndoeli, urmează să fie dovedit prin un extras din cartea funduară, de unde nu, prin alte documente ce dovedesc dreptul de proprietate. Întinderea proprietății (pământului) se va dovedi prin un extras din foaia de catastru ori din cea de comasare.

În felul că o avere mai mare e partea mai multora, ca să se vadă care au drept de alegători, e a se dovedi cât e partea unuia fiecărui la acea avere ori la venitul obștesc al ei, și anume se dovedește aceasta prin un document public, ori prin un registru (protocol), care a slugit ca temein la împărțirea venitului.

Unde e vorba de o avere ce în cărțile funduare e scrisă pe numele mai multora, fără a arăta că pe cine cât cade, îndeosebi se va da drept de alegător tuturor celor luați în cartea funduară numai atunci, când acea avere va cuprinde sau întinderea câtă se cere de această lege, sau va aduce venitul cerut de lege pentru a avea drept de alegători, — de atâtea ori, câți proprietari sunt scriși pe ea în cartea funduară.

Dacă o avere oare-care e zălogită, dreptul de alegător după ea îl are cel-ce o a luat zălog, până când stăpânul ei o va răscumpăra earăși.

Insemnare. Pentru lămurire să luăm o pildă. Suntem trei frați. Averea moștenită n'am împărțit-o, ci am lăsat să o scrie pe noi pe toți trei la un loc în cartea funduară. Legea de față cere, prin §. 4, ca în Ungaria să ai cel puțin $\frac{1}{4}$ sesiune urbarială pământ, ca să fii alegător, ear' prin §. 5, ca în Ardeal să plătești contribuție după un venit curat

de pământ de 84 fl. Noi cei trei frați vom avea dar' dreptul de alegători, dacă în Ungaria, moșia noastră va fi de 3 pătrare de sesie urbarială, ori, în Ardeal, dacă ea ne va aduce un venit curat de 252 fl., după care suntem puși la dare.

§. 15. În locurile, unde sunt cărți funduare, e a se da drept de alegător celui-ce îl cere pe temeiul, că are o avere oare-care nemișcătoare, ce nu e încă înscrisă în cartea funduară, și anume are să i-se dea dreptul atunci, când dovedește:

a) că el are proprietatea nemișcătorului;

b) că a dobândit acel nemișcător prin moștenire, ori prin o piră, ori în urma regulării de proprietate asupra lui, făcută în timpul acesta;

c) că ori pertractarea dreptului de moștenire e în curgere, ori nefind lipsă de aceasta, că cererea pentru trecerea pe el a dreptului de proprietate a fost înștiințată la oficiul pentru măsurarea dreptului;

d) că contribuția pentru nemișcător se plătește, fie de el, fie de altcineva.

Dar' totuși în felurile înșirate aici se cade drept de alegător celui-ce-l cere numai atunci, când persoana ce e înscrisă în cartea funduară ca proprietar, nu cere ea pentru sine dreptul de alegător.

§. 16. În acele comune ale „Confiniului militar” (grănițerești), în care sunt comuniuni de case (adecă casă ori case a mai multora la un loc), dreptul de alegător îl folosește căpetenia comuniunii, dacă proprietatea funduară obștească are întinderea prescrisă.

Dacă însă membrii unei comuniunii (tovărășii) de case au împărțit proprietatea între sine, păstrând totuși legătura de tovarășie, atunci toți câți stăpânesc atâta avere nemișcătoare câtă e prescrisă în §. 4., au drept de alegători. (Va urma.)

ori momiți cu fel de fel de promisiuni. Dar' numai la urmă au văzut că au fost amarnic înșelați.

Noi, acești de azi, putem să tragem învățătură. Să ținem bine pe calea netezită de martirii și vitejii de atunci, să nu ne spăriem de nimic, să nu ne încredem în nici o vorbă de a dușmanului...

Faptele să arete, vorba nu ajunge la nimic.

Măderat, 25 Decemvrie 1895.

C. Vancu.

Poesii populare.

De pe Valea-Almașului.

Culese de Vasile Dumitraș, învățător.

Mă dusei la mănăstire
Șezui patruzeci de zile
Nici carte nu 'nvățai
Nici mândra n'o sărutai,
Lăsai cartea la părete
Și mersei în sat la fete.

Du-te bade, du-te bun
Că te-așteaptă hida 'n drum
Îți va da vin și palincă
Dar' eu nu-ți voi da nimică
Că-s o fată tinerea
Nu dau gura num' așa.

Țucute eu birănaș
Măndre cisme-mi cumpăraș
Dar' de-a ști birănaș
Se va-aprinde ulița.

Ochii negri de birău
Mult mă chiamă 'n făgădău,
De mă 'mbie cu rachie
Eu zic zău, că nu-mi trebuie
Măcar mie-mi trebuie
Da-mi era rușine-a bea.

Dus e badea 'n drum departe
Strica-i-s'ar două roate
Să facă din car teleagă
Doar' a veni mai îngrabă.

Din Silea-maghihră

culese de Iuliu SămărgHITEAN, învățător.

Când eram eu junișan
Pălăria 'mi-o împănă
Pe uliță mă luam
Tot cântam și flueram,
Câte mândre m'auzeau
Porțile le deschideau
Lumina 'n casă-aprindeau
Și frumos nume 'mi puneau.
Spate late de voinic,
Buze moi de copil mic.
Da dacă m'am însurat
Pe uliță m'am luat,
Tot cântând și fluerând.
Câte mândre m'a auziau
Porțile le închideau
Și urât nume-mi puneau.
Spate late chitășate
Buze moi dăbălăzate.

Eu mândră te aș lua
Da 'mi-a spus vecina ta,

Dela frații din Bucovina.

Mai avem noi Ardelenii și Ungurenii frați în multe părți, și anume nu numai frați după sânge, nume, limbă și obiceiuri, *ci frați și după soarta lor fără noroc, ce trebuie să o suporte.* Astfel de frați ne sînt și jumătatea de milion de Români din *Bucovina*, stînd sub stăpînire nemțească.

Până înainte cu 100 de ani ei fuseseră împărțiți de o soartă mai cu noroc: se țineau de principatul Moldovei și stau sub stăpînire română. Înainte cu 100 de ani și mai bine, au fost, rupți de cîtră Moldova și puși sub picior austriac, și s'a început cu ei o vieață de Doamne apără.

Românii mai aleși, neputîndu-se împăca cu gândul de a suferi grumazul lor jug strein, cu care n'au fost dați, au părăsit nenorocita țerisoară și s'au tras în Moldova, și poporul a rămas cu slabă cărturărimă conducătoare, ear' noua stăpînire vîzîndu-l părăsit, a încercat fel și fel de chipuri să-l aducă dară la nemție, și n'a isbutit, firește, dar' a isbutit să-l cufunde într'un întunec și o neștiință, de 'ți-e mai mare mila.

Acum de câțiva ani încep și acolo să răsără din popor tot mai mulți oameni luminați doritori a-l trezi earăși și a-l reduce la sine pe acest neam. Au întemeiat spre acest scop două foi, una pentru clasa de sus și una pentru popor. Cea pentru popor e mai veche ca a noastră cu un an și se chiamă „*Deșteptarea*”. E foarte bună și a ajuns la frumoase sfîrșituri, fiind bine răspîdită la țerani. Întrînd acum în al 4-lea an al vieții sale și vîzînd la ce a ajuns, se bucură de asta și încălzită de nădejdea unui viitor mai bun pentru năcăjitul popor român bucovinean, scrie în cel dintîiu număr al seu un cald articol plin de nădejde și îndemnător la stăruire pe calea bună apucată. Dăm și noi în cele următoare partea

de încheiere a articolului, fiind prea frumoasă. Eată cum își încheie sora „*Deșteptarea*” articolul seu de anul nou scris sub titlul „*Românii n' veci nu pere!*”.

„Că Românii n' veci nu pere, avem dovadă, că Goșilor, Hunilor, Gepizilor, Avarilor, Lombarzilor, Cumanilor și altor popoare sîlbatică de mult li-s'au stîns și urmele și numele din lume, eară mult viteazul popor român, care cel dintîiu a ținut piept cu atîta potop de sîlbătice, mai că 100 de ani, poporul nostru stă tare ca un munte și în ziua de astăzi în toate țerile locuite de dînsul, și cu ajutorul lui Dumnezeu și al seu ca un munte va sta și în Bucovina.

Ca să fim noi poporul român din Bucovina ca un munte și în veci să nu perim, trebuie mai întîiu și mai întîiu să fim totdeauna cu mintea trează, sănătoși să fim în trup noi și copiii nostri *ca frații să ținem mîna în mîna și umăr la umăr să întîmpinăm toate nevoile; limba noastră ca ochii din cap să ni-o păstrăm, la școli să ne îndesăm, pămîntul să nu-l vindem cu nici un preț, meșteșuguri să învățăm, de beaturi spurcate să ne lăpădăm, de patimi rele să ne desbărăm, pentru drepturile noastre cele sfinte din răsputeri să ne luptăm, cu muncă cinstită avere multă să ne câștigăm, că numai așa pe pămîntul Bucovinei ca munții în veci putem să stăm.*

„Cu aceste gânduri bune să mergem cu toții cu curagiu înainte și, dă Doamne, ca să începem un an nou mînos de fapte îmbelșugate pentru binele obștesc al neamului nostru românesc, dorind tuturor cetitorilor nostri un: **an nou fericit!**”

Așa scriu frații nostri din Bucovina și scriu așa fiindcă, vîd, că pe această cale e pornit bunul lor popor, și cele scrise sînt numai îndemnuri să stăruie pe aceeași cale și tot mai cu putere să meargă înainte pe ea!

Noi din parte-ne punem cuvintele înțelepte de mai sus și la inima poporului nostru român din Ardeal și Ungaria, căci și la noi de aceeași lucrare avem lipsă, dacă e ca la mai bine să ajungă măcar fiii ori nepoții nostri!

Declarațiune.

Sub acest titlu ni-s'a trimis din *Mercur* pentru publicare această scrisoare, deși ni-s'a trimis tîrziu, — la dorința alegătorilor îi dăm loc:

În considerare, că alegerea de membri municipali s'însușită în 4 Noemvrie 1895 s'a nimicit de comisiunea judiciară a municipiului, fără motive suficiente, numai și numai din cauza că la alegere a reușit lista alegătorilor români;

În considerare, că conducătorii alegătorilor sași din acest cerc nici la alegerile municipale, nici la cele comunale nu au aflat de bine și de lipsă a întrebă și pe alegătorii români, ca în trecutul mai îndepărtat despre dorințele lor, — ci din contră încercările Românilor de înțelegere și apropiere în atâtea rînduri le-au respins cu toată hotărîrea, și au considerat această încercare de apropiere ca un semn de a da signalul de alarm pentru mobilizarea forței întregi disponibile și de multe ori create în mod meșteșugit, pentru a asigura reușita listei lor *exclusiviste*, compusă cu totală ignorare a „fraților lor români”;

În considerare, că conducătorii sași ai comitatului pentru alegerea din 4 Noemvrie an. tr., care a fost un protest pentru totală ignorare de pînă aci a populației românești, care face $\frac{3}{4}$ a locuitorilor și are $\frac{2}{3}$ părți a averii în mîna și plătesc în această măsură darea de sânge și de bani statului, — s'au rîsănit față de Români din acest comitat și în special din acest cerc într'un mod lipsit de ori-și-ce tact politic, care nu le face nici o cinste și stă în cea mai eclatantă contradicție cu principiile ce le purtau pe *buse*, dar' precum au dovedit faptele lor, nu au prins rădăcini în *inimile lor*;

În considerare, că în înpregiurările *actuale* o înțelegere a alegătorilor sași din cerc, referitoare la exercitarea drepturilor politice în comitat, — pe baza *egalei îndreptățiri* e eschisă cu desînsușire, locuitorii români

Că te culci vara cu soare
Și te scoli în piânzul mare.
Tot ți pare cu bănat
Că prea iute te-ai sculat.
Jeaba, dragă, te ții mîndră
Că nu știi urzi de-o țundră
Că pînă 'ți-o pui pe rază
Trec trei zile și-o amează
Pînă 'ți-o pui pe răsboi
Trece-un an și trec și doi
Când a fost la năvădit
Din sat babe-au trebuit
Când ai ajuns la rostat
Trebuia să'alergi în sat.

Din Rechita

culese de *Oprea Olariu*, învățător.

Cucule, pasere sură
Du-te la mîndra pe sură
Și cântă-i de trei-ori bine
Să se îndrăgostească 'n mine
Cucule, cu pene sure,
Spune-i mîndrii să se 'ndure

Să-ți spună ție așa
Că mă iubește sau ba?

Nu trage, mîndră, din ochi
O doar' bine nu te joc
O doară bine nu-ți vine
Când ești în brațe la mine.

Fa-că cine ce va face
Dar' bădița meu îmi place
Poate fi și cam urît
Pe bădița 'mi-l sărut.

Bate Doamne babele
Cari învață fetele
Să nu iese în porțiță
Să dea badii guriță
Bate Doamne pe baba
Când învață pe fata
Să se ducă pîn' la poartă
Și îndată să se 'ntoarcă
Da Doamne mai bine-asa
Când va eși mîndruța
Când va sta cu mini la poartă
Să fie și baba moartă.

'Mi-se bucură mîndra
Că 'nverzește pădurea,
Pădurea din sus de sat
Unde-i locul cel mai drag.

Tună, Doamne, și-l trăsnește
Tună 'n cine despărțește
Pe-un ficior și pe-o fată
Când iubirea e 'nfocată.

Frunză verde mîghiran
Mîndra mea e din Olpian
Frunză verde din cărare
Mîndruța îmi easă 'n cale.

Mîndră porumbioara mea,
Ai căzut din cer ca-o stea
Ochii tăi lucesc a soare,
Gura ta e ca și-o floare,
Părul tău ca la-o fecioară;
Tu ești ca o căprioară
Când te caut eu mai drept
Dorul meu s'aprinde 'n piept
Și 'mi-e frică că eu mor
Și n'ajung ca să mă 'nsor.

«din acest cerc vor purcede pe viitor răzimați numai pe propriile lor puteri și vor lupta pentru egala lor îndreptățire cu arme legale contra aceloră, cari voesc a le denega sau a-i scurta în acest drept, — până în acel moment, când „frații nostri sași“ povățuiți de duhuri mai blânde de cât actualii lor conducători și mai puțin cuprinși de frigurile șovinismului stricacios organismului social, în interesul conservării lor propriu vor întinde mâna la o înțelegere adevărat frățască.

Ear' cât privește alegerea din 8/20 Ianuarie a. c., alegătorii români se vor abține de la vot, deoarece-ce ei consideră nimicirea alegerii anterioare din 4 Noemvrie an. tr. de un act de volnicie.

Mercurea, 6/18 Ianuarie 1896.

Subscrisă de 120 alegători români
din cercul Mercurei.

SCRISORI.

Recunoștință meritată.

Frăua, 22 Ianuarie 1896.

Domnule Redactor!

Poporul, în fruntea căruia stă un conducător bun, fericit este.

Noi credincioșii din a această comună suntem puțini la număr, dar' avem un conducător, căruia nici-odată nu-i vom putea răsplăti binefacerile, care nu numai prin sfaturi bune, dar' și cu fapta în timp de numai 5 ani ne-au ridicat vaza sfintei noastre biserici și a poporului.

La sfaturile sale bune mergând cu crucea în frunte s'a împodobit și înăvuit maica noastră biserică cu următoarele lucruri:

Dl Isidor Dopp, bunul părinte, a dăruit pentru sfânta biserică un rînd de vestminte de mătăasă în preț de 80 fl. și o icoană a Domnului nostru Is. Chrisos în preț de 25 fl. Sub îngrijirea d-sale s'au reînnoit sf. biserică și casele parohiale, pentru cari s'au cheltuit 100 fl. câștigați dela Maiestatea Sa cu osteneala iubitelui nostru preot. Povățuit de sfaturile sale am pus în anul acesta fundament la o fundațiune bisericească, începând cu 70 merțe cucuruz, colectat dela popor.

Tot la îndemnul d-sale a dăruit sfintei noastre biserici poporeni de aici *Antone Kristof* un policandru aurit, în care ard 8 luminări,

Taci nu plînge mândruliță
Și de nime să n'ai frică
Că zău eu te voi păzi
Și ear' eu te voi iubi
Mândră, fii tu sănătoasă
Taci nu plînge, fii voioasă
Că eu mîne eară vin
Și la piept te pun de crin
Că noi ne-om încredința
Și curînd ne om cununa.

Frunză verde de pelin
Străinu-'s, Doamne, străin
De-oiu umbla din urmă 'n urmă
Din străin n'oiu face mumă,
De-oiu umbla din peatră 'n peatră
Din străin n'oiu face tată
De-oi umbla din flori în flori
Din străin nu faci surori
De-oiu umbla din brazi în brazi
Din străin nu mai faci frați

M'a făcut maica pe mine
Copil tinăr și subțire
Să iau fetele de fire,

Saveta Popovici n. *Tufescu* un prapor 'frumos, *Constantin Lupu* un patrafir cu 8 fiorini. *Dumitru Axente* un apostoler legat în piele foarte frumos, *Ioan Mărginean* un disc în preț de 5 fl.

Fie destul a aminti atîta, că fericit este un popor, care dela bunul Dumnezeu are un atare conducător ca și noi.

Dumitru Axente, *Ioftin Tufescu*,
membru în com. bisericesc. membru în. com. bis.

Feriți-vă de înșelători.

Mureu, 8 Ian.

Mai în anii trecuți un țeran din *Filea-de-jos*; *Gavrilla Crișan*, înțelegîndu-se cu un *Jidan* de acolo, a luat în arîndă un loc tot de acolo al unui domn ce locuște în Cluj. Țeranul și-a legat moșia ca cauțiune și pentru *Jidan*, fiindcă acesta nu avea nimic. Țeranul în tot anul a dat partea lui de arîndă la *Jidan* să o plătească la creditor, fiindcă *Jidanul* adese-ori se ducea după beutură în Cluj. Țeranul se încredea în *Jidan*.

Odată numai se trezește țeranul cu o scrisoare dela arîndator provocându-l ca să-i plătească arînda de câți ani ține locul. Ce să vezi, acum înzadar s'a întors cătră *Jidan* ca să-i plătească ce se cuvine pe partea lui, căci nu are nimic, ba și ce are nu i-se poate lua, căci a știut *Jidanul* cum să tocmească lucrurile, ca la vreme să nu aibă ce lua de pe el.

Destul, că țeranul a plătit pentru *Jidan* vr'o câteva sute de fl.

Ce întârzie nu rămîne, așa a venit pedeapsa lui Dumnezeu și peste *Jidan*. Întreg poporul din această comună la îndemnul noului notar și al câtorva fruntasi s'au pus pe lucru înainte de Anul-Nou și s'au hotărît, ca să nu bea nici-unul dela el, pentru-că a înșelat pe sus numitul țeran.

S'a luat protocol și pe lângă pedeapsă grea poporul s'a învoit, că nici unul nu va mai bea dela *Jidan*.

Laudă i se cuvine noului notar, căci a îndemnat pe popor să facă un lucru așa frumos și de mare folos.

N. Ciortea.

Dar' fetele-'s mai cuminte
Că mă iau ele 'nainte.

Pentru-o țir de loc de casă
Nu iau fata cea rămasă
Pentru-o țir de loc de șură
Nu iau fata știrbă 'n gură
De-aș trăi cât peatra 'n vie
Nu iau fată cu moșie,
Mai bine iau o săracă
Că cu mâna ei se 'mbracă
Ce i-oi zice ea să facă
Când voi zice, taci, să tacă.

Du-mă Doamne și mă pune
Unde-'s nevestele bune
Și bărbații duși în lume
Du-mă, Doamne, și mă lasă
Unde nevasta-i frumoasă.

De-ar fi apa pîn' la piept
La mândra caută să trec,
De-ar fi apa pîn' la brîu
La mândra caută să viu.

AVIS!

Sînt rugați prenumărăntii nostri ca să-și renoiască abonamentele. Acest număr se mai trimite tuturor abonenților vechi, după acesta oprim trimiterea pentru aceia, cari n'au plătit abonamentul pentru „Foaia Poporului“. Deci cine dorește să o aibă regulat grăbească cu prenumărarea. Totodată rugăm pe noii nostri abonenți să fie cu răbdare și așteptare până s'a pută regula deplin expediția. Venindu-ne mii de abonenți, avem foarte mult de lucru cu regularea expediției; dar' fiecare abonent va primi toți numerii deși cu puțină întârziere.

CRONICĂ.

Înștiințare. Administrațiunea „Institutului Tipografic“ face cunoscut, că pentru anul 1896 pune la îndemîna cărturarilor români, mai ales a plugarilor din Biharia, Țeara-Oașului și Marmăția 100 exemplare gratuite din „Foaia Poporului“. Doritorii, cari voesc a fi împărțasiți din aceste exemplare gratuite, trebuie să dovedească prin preotul ori învățătorul local, că sînt plugari și știu ceti. Dacă numerii acestia sînt ceruți în numele plugarilor prin preotul ori învățătorul locului, nu mai trebuie alta, decât adresele plugarilor. Cererile sînt a se face la „Institutul Tipografic“ până în 15 Februarie st. n.

*

Aderent. Primim următoarea scrisoare: Roșia, 15 Ianuarie 1896. Onorată redacțiune. Bucuria inimii mele pentru scăparea scumpilor martiri m'a îndemnat a gândi în tot momentul la dinșii — umblînd prin curte, grajd și șură îndeletnicit cu îngrijirea vitelor, din gândirile mele a răsărit următoarea poezie; pe care — aflînd cu cale vă rog a o publica în „Foaia Poporului.“

Eată-o:

Foaie verde de alun,
Rațiu președinte bun.
Foaie verde rosmarin,
A fost rob la Seghedin.
Seghedin temniță amară,
A scăpat acumă eară.
Seghedin temniță rea,
Să mă duc la casa mea.
Am plecat el cătră casă,
Doi gendarmi în drum îi easă.
Stau în drum și 'mi-l opresc,
Și cu gura-asa-i vorbesc.
Domnule, Măria-ta,
Unde mergi cu caleasca?
Da mă duc eu la Turda,
Să-mi mai vîd de casa mea.
Casa mea cea surupată,
De dușmanii mei stricată.
Să 'mi-o mai direc odată.
Să șed să mă odihnesc,
De nație să grijesc.
Națiunea-i mamă dulce.
Dela ea nu m'aș mai duce.

Dictată de:

Ioan Cica,
țeran bătrîn de 66 ani.

*

Înaintare. Din *Saschis* ni-se face cunoscut, că înainte de aceasta cu 80 ani, în comuna aceea abia aveau Sașii atîția Români, ca să le păzească ciurzile, astăzi s'au sporit și au avere multă, au ajuns la bunăstare îmbucurătoare. Ca dovadă ni-se aduce biserica frumoasă și școala. În anul trecut, a treia zi de Crăciun, Românii au întocmit o petrecere în școală, unde s'a predat de cătră tinerime

o piesă teatrală; s'au jucat apoi jocurile noastre străbune: „Călușerul“ și „Bătuta“. Dintre Sașii fruntași încă au participat câți-va și toți au fost îndestuliți cu înaintarea poporului românesc.

Băile herculane. Ni-se împărtășește de cătră un abonent de al nostru, că Il. Sa Nicolau Popea a trimis de preot pentru poporul de acolo pe Vasile Popovici, care este bărbat plăcut și preot la datorință. Totodată ni-se spune că Danilă Bogulț și Paul Leorinț au multă vrednicie în povățuirea credincioșilor, cari deși sunt puțini la număr, se obosesc pentru păstrarea credinței, limbii și datinelor străbune. Laudă se cade celor buni.

Binefacere. Din Boița Hunedoarei ni-se împărtășește, că George Drăgan, un creștin adevărat, care se îngrijește foarte mult a face daruri pentru ridicarea cultului d-zeesc, și de astă-dată a dăruit pentru biserică: un rînd de odăjdii sau haine bisericesti în preț de 65 fl., la aceste a mai dat alt credincios 4 fl. a cumpărat două luminări pe altar cu 8 fl. și un patrafir cu 7 fl. Această binefacere este vrednică de toată lauda și mulțumită.

Uneltiri. Un nepot al meu a voit să se căsătorească. Eșindu-și vestirile, a mers la notarul comunal, ca să încheie după lege contractul de căsătorie. Notarul nu a voit, zicînd: că după vestiri trebuie să mai aștept încă trei zile. Această regulă nu a publicat-o notarul, deci nuntașii și-au făcut toate întocmirile de nuntă. Pe lângă alte hărțueli încă l-a purtat și pe la comitele suprem, zicînd, că de acolo va căpăta permisiune să se căsătorească și fără de a aștepta trei zile. N'a putut câștiga nimic, ci numai și-a făcut hărțueli zadarnice. Notarul nostru, ar trebui să fie cu mai bună grige față de poporenii. Nășdud, 26 Ianuarie. Jacob Bichigean, pantofar.

Răutate păcătoasă. Preotul A. Marc din Chirpăr ne scrie: că i-au răposat 2 băieți de difteritis, din care cauză a fost oprit a nu mai eși în public în decurs de 4 săptămâni. După trecerea acestei vremi din partea protopretorului i-s-a dat iertarea a merge unde ar voi. Fiind administrator în comuna Șomortin judele îl provoacă să părăsească comuna. Preotul conștiu de sine și respect de lege n'a ascultat, ci a intrat în biserică. Atunci judele ca slugă netrebnic s'a pus în ușa bisericii și a oprit pe credincioși, ca să nu intre în biserică. Mai trist este, că toate aceste netrebnicii judele le-a făcut la îndemnul învățătorului Ioan Rus.

Lucruri urite. Mai mulți credincioși din Vale ne trimit o plângere contra părintelui dl G. Ittu. Din aceasta vedem, că părintele dorește cum și trebuie să fie plătit cinstit pentru serviciile îndeplinite, dar' de altă parte aflăm, că nu este destul de punctual, ce supără mult pe credincioși. Deloc nu putem avea părere bună, despre niște credincioși, cari odată întocmindu-se cu preotul ca să le îndeplinească o slujbă îi plătesc, apoi merg la judele comunal și-și poftesc sub vorbă că a luat prea mult preotul, — să li-se reîntoarcă din bani odată slujjiți. Sfintele taine nu sînt marfă de neguțătorie, cine voește să mai mult, cine nu poate să mai puțin; dar' a purta pe preot la judecată pentru 1—2 fl. ce odată i-s-a plătit, nu este lucru creștinesc, nici cinstit.

Petrecere. Din Vințul-de-jos ni-se trimite o scrisoare mai lungă, din care scoatem următoarele: În sala „Porumbul“ de aici s'a întocmit o petrecere, la care au luat

parte mulți Români din loc și giur. Programul era făcut, că în pauza de mează-noapte să se joace „Călușerul“, străbunul nostru joc. Petru Țirlea n'a voit însă să ne dea vestimentele îndatinate, decât pe lângă o cauțiune de 50 fl. și preț de folosință 10 fl. 50 cr. Ne avînd de unde plăti atîta preț, nu s'a putut produce tinerii cu jocul. Peste taxa satorită a plătit Dumitru Man, adjunct not. 3 fl., sergentul gendarmilor 2 fl. 50 cr. Tincu Lazar 1 fl. Ioan Turlea 1 fl. I. Cărbăban 1 fl. Iacob Zudor 50 cr. Szabó Lajos, pretor 50 cr. Nic. Suciu 50 cr. Ioan Adam 50 cr. Imre Suciu, primar 50 cr. Venitul curat de 35 fl. s'a depus pentru biserica gr.-or. din loc la banca „Iulia“ din Alba-Iulia. Domnilor care au participat și supraplătit le aduce mulțumită.

I. Rotar.

Desfătare. În 7/19 Ianuarie a. c. s'a dat în comuna Laz o petrecere cu joc, la care au participat public numeroși de țerani și inteligenți din loc și jur. Venitul curat s'a dat pentru procurarea unor recușite școlare. Îți era mai mare dragul să privești la țeranii și țerancele din loc și jur, care s'au prezentat în sala de petrecere în costumele lor frumoase și atrăgătoare. Dar' îți era mai drag, când le vedeai jucînd frumoasele jocuri române. În timpul pauzei tinerii din loc au cântat poezii naționale „Deșteaptă-te Române“, „Doina lui Lucaciu“ și altele. Petrecerea s'a lungit până în ziuă albă. Vrednic de laudă este dl notar Simion Grădinariu și proprietarul Macarie Breaz, prin a căror stăruință s'a dat această petrecere.

Jidovii în Rusia vîind a olcoli pre-scriptiunile ce s'au editat în contra cutropirii jidane, au început planul de a intra ca lucrători la drumul de fer sibirian ce se construiește acum. ca mai pe urmă să se poată așeza acolo. Guvernul rusesc a descoperit planul și a interzis a primi pe Ovrei la lucrările dela sus zisul drum de fer; dînd pe lângă aceasta Jidovilor stabiliți deja acolo un termin anume hotărît, până când trebuie să părăsească Siberia.

O descoperire rară. Profesorul din Würzburg, cu numele Röntgen, a descoperit în anul trecut un nou soi de lumină, cu totul minunat. El produce această lumină cu ajutorul unei mașinării. O țevă de sticlă o umple cu niște gaze foarte subțiri și ușurele, apoi cu mașina sloboade un curent electric în țevă și sub înfrurirea electricității la capătul dincolo al țevii se naște o lumină, despre care s'a aflat, că străbate prin anumite corpuri prin cari lumina ceastaltă nu străbate; anume străbate prin lemn și prin carne. Prin metale și prin oase însă nu, pe când lumina noastră, străbate prin acestea și nu prin celelalte. Se știe, că fotografiile se fac prin ajutorul luminei, a resfrîngerii razelor ei. Cum lumina cea nouă a lui Röntgen străbate lemnul și carnea, cu ajutorul ei poți fotografia lucruri, pe care cu ochii nu le vezi, de pildă ceva închis în o lădiță de lemn. S'au făcut probe și s'a văzut că da. Profesorul Röntgen a fotografat cu lumina sa mîna unui om, dar' fotografia a dat numai chipul oaselor și al inelului ce era pe un deget, — al cărui nu, căci prin carne razele trecuseră cum trec razele soarelui prin sticlă. Dacă ochii ni-ar fi potriviți după această ciudată lumină, ce altfel ne-am vedea, Doamne, unii pe alții! Se nădăduesc încă mari descoperiri nouă pe temeiul acesteia.

R Î S.

Pe unu ca pe dlălalt.

Un om se întâlnește cu un flăcău din vestitul sat al Proștenilor și îl întreabă:

— De unde ești, voinice?

— Dela noi.

— Și cum te cheamă?

— Ca pe tata.

— Da pe tatăl-tău?

— Ca pe mine.

— Da pe amîndoi cum vî cheamă?

— Pe unu ca pe celălalt.

*

De-î sfîntă, sfîntă să fie.

Un Țigan căpătă nu știu dela cine, un fagur de miere, și cum îl căpătă, încep să sugă cu lăcomie. Din întem-plare în fagur se rătăcise o albină, care ajungînd în gura Țiganului, îl înțepă sdravên în limbă. Țiganul de durere aruncă fagurul cât colo și încep să în-jure albina, cum îi venia la gură.

— Nu înjura, mîi cioară! zise un Român, ce trecea pe acolo. Nu știu tu, că albina-î sfîntă?

Da Țiganul:

— De-î sfîntă, sfîntă să fie,

Da de limbă nu mî ție;

C'o strîng cu dinții,

D'o vede sfînții!

POSTA REDACȚIEI.

Dlui I. Popovici, Giulița. Putînd încungiura certele, bine este să mergem tot înainte.

Dlui Ioan Dudaș, Budapesta. Bucuria noastră mare este când areți atîta iubire de neam. După dorință s'a isprăvit.

Dlui Aron Pop în Tor. Te rugăm ca să scrii mai bine, căci nu putem ceti cele scrise.

Dlui M. Băbescu în Fenlac. Noi n'am primit nimic despre cele-ce amintești în cartea postală.

Dlui A. Gotea. Ai preotul d-tale în comună în afacerea de sub întrebare, cere povețele de lipsă dela d-sa.

Dlui D. Moga. S. Asemenea poezii nu se pot publica.

Dlui Matei Bobie. Asemenea lege nu este.

D-soarei E. Creangă. T...ni. Inima vî este în-văpăiată de iubirea națiunii. Poezia este ca fulgi de zăpadă.

Dlui R. Poliș. Ș. Poeziile trimise sînt publicate de multe-ori, deci n'ar ave înțeles repetarea.

Dlui M. Păscuț. Ș. Dacă veți adeveri prin doi fruntași de ai noștri, cari au fost candidați în cercul Șiriei că ați votat cu ei, atunci rectificarea urmează îndată.

Dlui I. M. Țelna. Asemenea afaceri nu sînt pentru foi, mai mult sînt niște treburi locale, cari nu sînt de interes public. Bine este a încungiura certele și loviturile din ascuns.

«Un plugar». Agărbiciu. Dacă ar fi așa protopopul după-cum ni-se descrie, ar fi lucru foarte dureros. Lăcomia nu se cuvine unui părinte; noi pace vrem, deci nu se poate publica.

Dlui Pantelie Bugar. Pașad. Se va publica.

Abonentului nr. 7319. Virilist poate fi și acela, care a șezut în temniță. Numai atunci este cineva echis dela drepturile cari i-se cuvin în stat ca unui cetățean, dacă a făcut crime și apriat i-s-o spus în judecată că este lipsit de drepturile cetățenești.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru T. L. Albini sub sechestru: Iosif Marschall.

LOTERIE.

Tragerea din 25 Ianuarie n.

Timișoara: 38 11 17 64 54
Viena: 38 37 64 3 49

Tragerea din 29 Ianuarie n.

Brünn: 59 44 79 55 86

Subsemnatul doresc a cumpăra

O MOARĂ
(în Suhaci)

să tragă numai un cal și să se poată măcina cucuruz și grâu făină simplă.

Cine are o atare moară și voește a o vinde, sau eventual dacă se află un măiestru, care primește sub garanție, că o face de nou și se umble așa ușor să poată fi minată numai de un cal, acestia binevoească a mă avisa prin epistolă închisă despre condițiunile de vânzare sau întreprindere, precum și locul locuinței d-lor și posta ultimă, la adresa mea

Nicolae Popovici

în Luncavița [179] 3—3

p. u. Teregoва, (com. Caraș-Severin.)

„SENTINELA”
INSTITUT DE ECONOMII ȘI CREDIT CA SOCIETATE PE ACȚII
Satul-nou (Réva-Ujfalú).

acordă împrumuturi cambiale (cu trei subscrieri) și ipotecari, avansuri pe efecte (lombard) și primește depuneri spre fructificare dela singuratici cu 5 1/2 0/0, dela biserici și corporațiuni cu 6 0/0. Darea după interese se solvește din partea institutului.

Direcțiunea.

[59] 3—5

A eșit de sub tipar:

HOMO SUM.

ROMAN

DE

GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Institutul Tipografic în Sibiu.

„VICTORIA”,

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 90.000.

Depuneri fl. 900.000. Circulația anuală fl. 10,000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Dare de venit după interese încă o solvește institutul separat.

După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la pesentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comand-i.

[399] 1—25

Direcțiunea institutului.

3 medalii de aur
15 de argint
12 diplome de
onoare și recu-
noștință.

Franz Joh. Kwizda.

Prafurile Korneuburg

pentru nutrirea VITELOR ale lui KWIZDA.

Mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

De 40 de ani se întrebuintează în cele mai multe grajduri, la lipsa de poftă de mâncare, mistuire rea, pentru îmbunătățirea laptelui și augmentarea laptelui dela vaci. [1794] 25—40

Prețul unei cutii 1/1 70 cr., o cutie 1/2 35 cr.

Să se observe bine
marca și să se
ceară exclusiv
fluidul de restitu-
țiune a lui
Kwizda.

Depositul principal:
Farmacia cercuală
Korneuburg l. Viena.

Se capătă în
toate farmaciile
și drogueriile
din
Austro-Ungaria.

Langen & Wolf,

Fabrică de motore cu gaz, Viena, X., Laxenburgerstrasse nr. 53.
recomandă

Noul Motor de Otto

în ordine culcat și stătător
special pentru

Petroleu și Benzin

cea mai simplă și ieftină pu-
tere de mînat pentru toți po-
sesorii de mori.

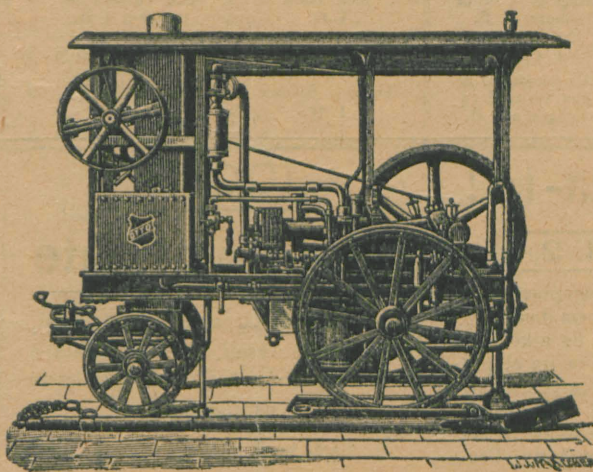
Cea mai mare reușită a timpului modern este:

noua locomobilă de Benzin
specială pentru economia câmpului.

S'a distins în Iglau 1895 cu cel mai
mare premiu de stat pe lângă diplomă.

Aceasta nu pretinde așteptare, e totdeauna gata de mînat, de o con-
strucție simplă și solidă. [3442] 9—12

— Ori-ce primejdie de explozie este exclusă. —

Mileniu.

Mileniu.

Mileniu.

Din incidentul aniversării de 1000 de ani a existenței națiunii maghiare se va deschide în Maiu 1896 expoziția ce de 3 ani se arangiază cu spese enorme, cu care privilegiu se va muta din Austria o casă de export cu fabrică cu tot în Ungaria, fiindcă aici în înțelesul legilor nouă fabricile din nou clădite sunt scutite de dare. Din cauza mutării fabricii se vor desface deci imensele depozite pe mărfuri gata: Cuverte de pat, țoale de cai, papioane, tulpane de lână și stofe de tot soiul, precum și ciasornice, instrumente musicale, saci etc. etc. cu prețuri atât de ieftine, încât

[2835] 23—

**ori-și-cui îi va sta graiul de uimire
și va admira neobicinuita ieftinătate.**

Fiecare să folosească acest privilegiu pentru a cumpăra acum următoarele articole atât de bune și atât de ieftine cum nu s'a mai pomenit.

Mileniu.

Cuverte pentru pat și masă

tesute pe ambe fețele în cele mai admirabile mostre. Cuvertele de masă 150 ctm. pătrați, cuvertele de pat 2 metri lungi, 150 ctm. late, mai nainte prețul pro garnitură fl. 10.— acum pro bucată

Felul I. fl. 1.88 Felul II. fl. 2.42 Felul III. fl. 2.73

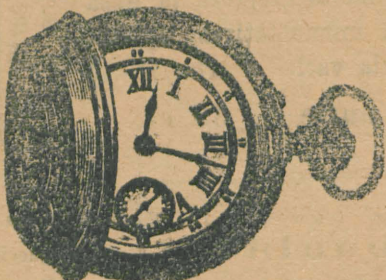
Mileniu.

Tulpane de iarnă

pentru dame, din lână fină și groasă de oaie, alpaca, cheviot și himalaya-doublé, calit. cea mai bună, prețuri scăzute acum

Felul I. $\frac{9}{8}$ mari 48 cr. Felul II. $\frac{7}{8}$ mari fl. 1.10
Felul III. $\frac{9}{4}$ mari fl. 1.93 Himalaya $\frac{10}{4}$ mari fl. 3.82

Mileniu.

fl. 2.50 Un orologiu Chicago remontoir de nikel cu arătător de secunde; mecanismul regulat.

fl. 3.50 Un orologiu prima remontoir de nikel, constr. minunată, foarte precis cu arătător de secunde.

fl. 5.— Un orologiu remontoir cu 2 capace, din care unul sare, mecanismul precis regulat.

fl. 6.— Un orologiu american goldine remontoir, fin aurit, cu anevoie se deosebește de adevărat, cu multe gravuri și regulat precis.

fl. 6.— Un orologiu remontoir de argint, cu capace mult și fin gravat, regulat precis

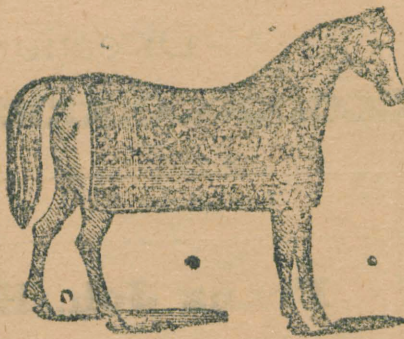
fl. 8.— Un orologiu remontoir de argint cu două capace, fin gravat, precis regulat.

fl. 10.— Un orologiu anker-remontoir cu 3 capace, cu 15 rubine, precis umblând.

MILENIU.

8000 bucăți

Țoale de iarnă pentru cai

admirabile, frumoase, trainice, acomodate pentru economie 180—190 ctm. lungi, 120—130 ctm. late, foarte groase, durabile, călduroase, aproape neruinabile, cu vârgi colorate și pompos confectionate. Singur materialul brut a costat mai mult decât acum țoalele gata. Prețuri scăzute pro buc.:

Calitatea I. țoale ptr econom a fl. 1.64 Calitatea II. țoale ptr trăsuri a fl. 2.48
Calitatea III. țoale de gală a fl. 2.96 Țoale-doublé indoit de tari a fl. 3.82

1 florin
fiecare buc.

Bazarul mileniului
trimite toate celea la 1 fl. sau 2 coroane prin rambursă.

1 florin
fiecare buc.

1 năframă mare călduroasă, pentru dame, $\frac{7}{4}$ mare cu ciuc. 1 fl.	1 cort de ploaie impermeabil, cu bătă frumos 1 fl.	1 vestiment gata de iarnă pentru copii dela 1—3 ani 1 fl.	3 părechi de strimfi într-o culoare sau frumos vârgați 1 fl.
6 ștergere calitate bună, caro chivite 1 fl.	1 pânzătură de masă albă, de damast sau colorată 1 fl.	6 serviete mari, albe sau colorate 1 fl.	1 jachetă pentru dame, călduroasă, cu brodure 1 fl.
Cușmă de iarnă din peluș de Persia, cu vată călduroasă 1 fl.	1 briciag cu 4 tășuri, cu aparat pentru scoat. dopurilor 1 fl.	4 cravate de mătăș, fiecare altă formă și col., foarte fine 1 fl.	1 apar. de foc aprinde însuși cu iuțea fulgerului 1 fl.
1 cămașă bărb. foarte fin gătită, albă ori colorată 1 fl.	1 briciu, tăș englez veritabil, foarte ascuțit 1 fl.	6 părechi de ciorapi, într-o culoare și u vârgați frumos 1 fl.	2 fesnice de salon, fin argintate, formă frumoasă 1 fl.
1 cămașă fem. din șifon ori în cu brodări 1 fl.	1 oglindă de toaletă pentru așezat cu lădiță 1 fl.	1 moară de cafea, construcția cea mai bună, durabilă 1 fl.	3 năfrâmi de cap, călduroase, pentru iarnă, în toate colorile 1 fl.
3 cutite de masă din argint de Phönix veritabil, totdeauna alb 1 fl.	12 lingurițe de cafea de argint veritabil de Phönix 1 fl.	1 lingură de scos supă, de argint veritabil de Phönix 1 fl.	3 sorturi de casă, model modern, de spălat 1 fl.
1 orologiu de bronz punctual, cu garanție 1 fl.	1 lanț de orologiu de aur artificial cu acățătoare 1 fl.	1 inel de aur dublu cu piatră 1 fl.	11 batiste cu margini colorate și chivite 1 fl.
1 covor de pat din stofă de jute desen frumos, mare 1 fl.	1 ciarsaf mare și lat 1 fl.	1 manșon de piele neagră, căptușit călduros 1 fl.	1 sort de lister, negru, cu Plissée foarte frumos 1 fl.
1 năframă de mătăș 1 cot de mare și în ori-ce culoare 1 fl.	3 batiste de mătăș de Lion, multicolore 1 fl.	1 cutie de cusut, de mătăș, cu recușite de cusut 1 fl.	6 furenițe franceze, de aur veritabil de Phönix, în veci alb 1 fl.
1 cheie de orologiu de argint veritabil cu fotografie 1 fl.	1 pieptar de lână pentru domni și doamne 1 fl.	1 păr. nădragi de lână (sistem Jäger) pentru domni 1 fl.	6 linguri de argint veritabil de Phönix, în veci alb 1 fl.

Mileniu.

Papioane

foarte fine, în drap, albastru, bordeaux, cu desemnuri și vârgi admirabile, complet de mari pentru ori-și-care pat, groase, calitate foarte durabilă, mai nainte prețul pro bucată fl. 5.— acum pro bucată

Calitatea I. fl. 1.79 Calitatea II. fl. 2.74 Calitatea III. fl. 3.56

Mileniu.

Țoale pentru cai de strapață groase, mari, călduroase 160 centimetri și frumos învărgate fl. 1.10

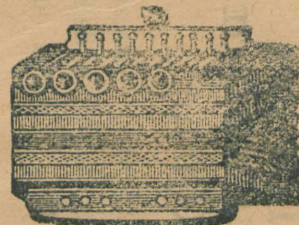
Rocuri de Canada groase și călduroase ptr domni și doamne fl. 1.56

Cămăși normale de iarnă călduroase plisate fl. 1.—

Pantaloni normali de iarnă călduroși plisați fl. —.95

Stofe din lână de oaie în lățime dublă, 3 metri pentru un roc, pantaloni și giletă fl. 5.26

Mileniu.

Numai 2 fl.
o excelentă

Harmonică de concert

cu 12 clape, acompaniament tremelo și bas, acordat curat melodios, montată fin și trainic, se poate cânta pe ea ori-ce piesă.

Felul I. fl. 2.— Felul II. fl. 4.— Felul III. fl. 6.—

Numai fl. 2.—

Următoarele

10 lucruri prețioase

1 orologiu de bronz precis umblând,
1 țigar spiț de spumă de mare.
1 porte-țigare trainic,
1 aparat de foc pe vecie,
1 cravată de mătăș sau atlas,
1 ac pentru cravată cu petri,
1 țeruşă de nikel cu peniță,
1 briciag cu scobitor,
1 inel cu petri,
1 suvenir din Viena.

Toate aceste obiecte laolaltă costă numai 2 fl.

Deșteaptă-te!

Numai fl. 2.

deșteptător cu arătător mecanic de dată ce funcționează de sine în eternitate fl. 3.

costă un orologiu de deșteptare bine regulat, executat conform desemnului, în dulap splendid de nikel, cu arătător de secundă și cu un clopot deșteptător ce sună foarte frumos, durabil lucrat, umblă și deșteaptă foarte punctual; e netăgăduit cel mai frumos și ieftin orologiu. Prețul scăzut numai fl. 2.— același

10.000

Saci de bucate

admirabili din tarpauling, buni, groși, tari și bine cusuți, fiecare bucată e indoit de vrednică fiind de-o trăinicie neruinabilă.

Sacii în 2 mărimi diferite:

110 ctm. lungi 46 ctm. lați 95 cr. 120 ctm. lungi 56 ctm. lați 40 cr.

Fiecare se-și cruțe plumânile și se-și cumpere

pentru fl. 1.50

3 bucăți recușite de fumat:

1 pipă de lemn cu scurgere,
1 verge fină potrivită la ea,
1 jălcău de piele fin,
1 aparat de foc de buzunar, calitate neruinabilă,
1 țiutoare de țigări,
1 sipcă de țigarete hig., spumă de mare,
1 excelentă pipă de casă scurtă,
1 vergea pe potrivă.

Toate împreună fl. 1.50.

Comandele se execută cu îngrijire și pe lângă rambursă, marfa care nu convine se schimbă, ori se returnează la cerere banii. Adresa:

Export și deposit general a fabricii de țoale și mărfuri de lână
I. FEKETE, Viena, V., Rüdigergergasse Nr. 1113.